

วิทยาลัยการอาชีพวังไกลกังวล

การบัญชีต้นทุน 2

www.kkwind.net

การบัญชีต้นทุน 2

ตอนที่ 17

การวางแผนควบคุมต้นทุน
โดยงบประมาณ

โดย ครูสุภาพ เกื้อนเมือง

บทที่ 5 การใช้ข้อมูลต้นทุนเพื่อการวางแผนและควบคุมของฝ่ายบริหาร

สาระการเรียนรู้

1. การวางแผนควบคุมต้นทุน
โดยงบประมาณ

การบัญชีต้นทุน 2

ครูสุภาพ เกื้อนเมือง

บทที่ 5 การใช้ข้อมูลต้นทุนเพื่อการวางแผนและควบคุมของฝ่ายบริหาร

สาระการเรียนรู้

2. ข้อมูลต้นทุนที่ใช้ในการ
ตัดสินใจ

การบัญชีต้นทุน 2

ครูสุภาพ เกื้อนเมือง

ผลการเรียนรู้ที่คาดหวัง

1. บอกความหมายและประโยชน์ของงบประมาณได้
2. จัดทำงบประมาณดำเนินงานได้

ผลการเรียนรู้ที่คาดหวัง

2. จัดทำงบประมาณดำเนินงานได้

บทนำ

การจัดทำงบประมาณ เพื่อใช้เป็นเครื่องมือในการวางแผนและควบคุมการดำเนินงานนั้น

งบประมาณดำเนินงานประกอบด้วย

1. งบประมาณขาย
2. งบประมาณการผลิต
3. งบประมาณค่าใช้จ่ายในการขายและบริหาร
4. งบประมาณกำไรขาดทุน

บทที่ 5 การใช้ข้อมูลต้นทุนเพื่อการวางแผนและควบคุมของฝ่ายบริหาร

ข้อมูลต้นทุนที่ใช้ในการตัดสินใจของ
ผู้บริหาร ต้องใช้ข้อมูลทางบัญชีและข้อมูล
ซึ่งไม่ใช่ข้อมูลทางบัญชีช่วยในการตัดสินใจ
เช่น ต้นทุนเสียโอกาส ต้นทุนจม ต้นทุน
ส่วนต่าง ต้นทุนที่หลีกเลี่ยงได้ และต้นทุน
ที่หลีกเลี่ยงไม่ได้

การบัญชีต้นทุน 2

ครูสุภาพ เกื้อนเมือง

บทที่ 5 การใช้ข้อมูลต้นทุนเพื่อการวางแผนและควบคุมของฝ่ายบริหาร

เทคนิคในการวิเคราะห์จุดคุ้มทุน จะ
ช่วยผู้บริหารในการตัดสินใจเลือกจำนวน
การผลิต หรือกำหนดราคาขาย ณ
จุดคุ้มทุน การที่กิจการโรงงานประสบผล
ขาดทุน กิจการจะต้องพิจารณาอย่าง
รอบคอบว่าควรจะไปปิดกิจการ/โรงงาน

การบัญชีต้นทุน 2

ครูสุภาพ เกื้อนเมือง

บทที่ 5 การใช้ข้อมูลต้นทุนเพื่อการวางแผนและควบคุมของฝ่ายบริหาร

ชั่วคราวหรือไม่ เพราะถึงแม้ว่าจะปิด
กิจการ/โรงงานไปแล้ว กิจการ/โรงงานก็
ยังคงมีค่าใช้จ่ายบางส่วนเกิดขึ้นซึ่งเป็น
ค่าใช้จ่ายที่หลีกเลี่ยงไม่ได้

การบัญชีต้นทุน 2

ครูสุภาพ เกื้อนเมือง

บทที่ 5 การใช้ข้อมูลต้นทุนเพื่อการวางแผนและควบคุมของฝ่ายบริหาร

งบประมาณ Budget

คือ แผนงานที่เขียนออกมาในรูปของ
ตัวเลขอย่างมีระเบียบโดยฝ่ายบริหาร
ซึ่งงบประมาณจะสรุปเป้าหมายของ
หน่วยงานทุกหน่วยงานในกิจการ เช่น

การบัญชีต้นทุน 2

ครูสุภาพ เกื้อนเมือง

บทที่ 5 การใช้ข้อมูลต้นทุนเพื่อการวางแผนและควบคุมของฝ่ายบริหาร

- 1.งบประมาณการขาย
- 2.งบประมาณต้นทุนการผลิต
- 3.งบประมาณซื้อ
- 4.งบประมาณค่าใช้จ่ายดำเนินงาน
- 5.งบประมาณกำไรขาดทุน

การบัญชีต้นทุน 2   ครูสุภาพ   เดือนเมือง

บทที่ 5 การใช้ข้อมูลต้นทุนเพื่อการวางแผนและควบคุมของฝ่ายบริหาร

ซึ่งงบเหล่านี้จะทำให้ฝ่ายบริหาร
นำไปใช้ควบคุมผลการดำเนินงานให้
เป็นไปตามงบประมาณที่กำหนดไว้

การบัญชีต้นทุน 2   ครูสุภาพ   เดือนเมือง

บทที่ 4 การบัญชีต้นทุนมาตรฐาน

ประโยชน์ของงบประมาณ

1. งบประมาณเป็นการจัดทำแผนงาน
ซึ่งเป็นการบังคับให้ผู้บริหารในระดับ
ต่าง ๆ ต้องคิดและวางแผนไว้ล่วงหน้า

การบัญชีต้นทุน 2   ครูสุภาพ   เดือนเมือง

บทที่ 4 การบัญชีต้นทุนมาตรฐาน

ประโยชน์ของงบประมาณ

2. งบประมาณเป็นสิ่งจูงใจในการปฏิบัติงาน
เพราะการทำงานงบประมาณจะเป็นการกำหนด
เป้าหมายให้พนักงานได้ทราบว่าตนทำงาน
ไปเพื่ออะไร

การบัญชีต้นทุน 2   ครูสุภาพ   เดือนเมือง

ประโยชน์ของงบประมาณ

3. ก่อให้เกิดการประสานงานในทุก
หน่วยงานเป็นอย่างดี เนื่องจากทุกฝ่ายได้
ยอมรับเป้าหมายที่ได้จัดตั้งขึ้นร่วมกันแล้ว
ดังนั้นจึงต้องช่วยกันทำงาน เพื่อให้บรรลุ
เป้าหมายหลักที่ได้วางไว้

การบัญชีต้นทุน 2   ครูสุภาพ   เดือนเมือง

ประโยชน์ของงบประมาณ

4. ใช้เป็นเครื่องมือควบคุมการปฏิบัติงาน
เนื่องจากทุกหน่วยงานมีเป้าหมายในการ
ปฏิบัติงานของตนเองแล้ว ดังนั้นก็จะต้อง
รับผิดชอบต่อเป้าหมาย โดยการนำเอา

การบัญชีต้นทุน 2   ครูสุภาพ   เดือนเมือง

ผลที่เกิดขึ้นจริง มาเปรียบเทียบกับ
งบประมาณ เพื่อวิเคราะห์หาสาเหตุของ
ผลแตกต่างกัน เพื่อที่จะได้นำมาใช้ใน
การควบคุมการปฏิบัติงานให้มี
ประสิทธิภาพต่อไป

การบัญชีต้นทุน 2   ครูสุภาพ   เดือนเมือง

งบประมาณดำเนินงาน

Operation Budget คือ งบประมาณที่
จัดทำขึ้นเป็นแผนงานสำหรับ 1 ปี หรือ
น้อยกว่าขึ้นอยู่กับลักษณะความไม่แน่นอน
ของธุรกิจชนิดนั้น ๆ

การบัญชีต้นทุน 2   ครูสุภาพ   เดือนเมือง

โดยงบประมาณดำเนินงานจะประกอบด้วยงบประมาณดังต่อไปนี้

1. งบประมาณการขาย
2. งบประมาณการผลิต
3. งบประมาณค่าใช้จ่ายดำเนินงาน
4. งบประมาณกำไรขาดทุน

การจัดทำงบประมาณดำเนินงาน

จะเริ่มต้นจากการพยากรณ์การขายซึ่งเป็นพื้นฐานของงบประมาณดำเนินงานทั้งหมด ความแม่นยำในการจัดทำงบประมาณการผลิตและต้นทุนต่างๆ ที่เกิดขึ้น จะขึ้นอยู่กับการพยากรณ์การขาย

จากงบประมาณการขายจะนำไปสู่งบประมาณการผลิต ซึ่งประกอบไปด้วยงบย่อย 3 งบ คือ

1. งบประมาณวัตถุดิบ
2. งบประมาณค่าแรงงาน
3. งบประมาณค่าใช้จ่ายในการผลิต

ซึ่งงบประมาณทั้ง 3 งบนี้จะนำไปสู่ต้นทุนการผลิต ซึ่งเป็นจุดสำคัญของการวางแผนและควบคุมต้นทุนโดยประมาณในขณะเดียวกันฝ่ายดำเนินการก็จะต้องจัดทำงบประมาณค่าใช้จ่ายในการขายและบริหาร ให้สอดคล้องกับงบประมาณขาย

บทที่ 5 การใช้ข้อมูลต้นทุนเพื่อการวางแผนและควบคุมของฝ่ายบริหาร

จากงบประมาณขาย งบประมาณ
ต้นทุนการผลิต และงบประมาณค่าใช้จ่าย
ในการขายและบริหาร จะถูกนำมา
รวบรวมในการจัดทำงบประมาณกำไร
ขาดทุน ต่อไป

การบัญชีต้นทุน 2

ครูสุภาพ เกื้อนเมือง

บทที่ 5 การใช้ข้อมูลต้นทุนเพื่อการวางแผนและควบคุมของฝ่ายบริหาร

งบประมาณขาย

Sale Budget คือ งบหลักที่ถูกจัดทำขึ้น
เพื่อใช้เป็นแนวทางในการบริหารการผลิต
และการตลาด เนื่องจากปริมาณการขายที่
ถูกประมาณขึ้นจะเป็นตัวชี้ถึงจำนวนสินค้า

การบัญชีต้นทุน 2

ครูสุภาพ เกื้อนเมือง

บทที่ 5 การใช้ข้อมูลต้นทุนเพื่อการวางแผนและควบคุมของฝ่ายบริหาร

ที่จะต้องผลิตในแต่ละงวด ซึ่งจะต้องเพียงพอ
สำหรับการขาย และจะนำไปสู่การประมาณ
การต้นทุนการผลิตชนิดต่างๆ ในลำดับ
ต่อมา โดยทั่วไปการจัดทำงบประมาณขาย
จะอาศัยข้อมูลในอดีต

การบัญชีต้นทุน 2

ครูสุภาพ เกื้อนเมือง

บทที่ 5 การใช้ข้อมูลต้นทุนเพื่อการวางแผนและควบคุมของฝ่ายบริหาร

โดยความยากง่ายของการจัดทำงบประมาณ
ขายจะขึ้นอยู่กับ.....ลักษณะของกิจการ
ประเภทของสินค้า และขนาดความซับซ้อน
ของตลาด

การบัญชีต้นทุน 2

ครูสุภาพ เกื้อนเมือง

ตัวอย่าง

บริษัท สามเจริญ จำกัด มีสำนักงานใหญ่
อยู่ที่กรุงเทพฯ และมีสาขาที่ต่างจังหวัดอีก
4 สาขา สินค้ามีราคาขายหน่วยละ 40 บาท
แต่ละสาขาได้จัดทำงบประมาณขายทุก
ระยะเวลา 3 เดือน มาให้สำนักงานใหญ่
รวบรวมเป็นงบประมาณขายประจำปีดังนี้

การบัญชีต้นทุน 2

ครูสุภาพ เกื้อนเมือง

บริษัท สามเจริญ จำกัด งบประมาณการขาย สำหรับปีงบประมาณ 2552

สำนักงานขาย	ไตรมาส 1	ไตรมาส 2	ไตรมาส 3	ไตรมาส 4	รวม
กรุงเทพฯ	10,000	10,000	10,300	11,000	41,300
เชียงใหม่	5,000	4,000	5,000	4,500	18,500
ขอนแก่น	3,000	2,000	3,000	3,000	11,000
ระยอง	2,000	2,000	2,500	2,500	9,000
สงขลา	5,000	4,200	5,500	5,500	20,200
รวม	25,000	22,200	26,300	26,500	100,000

การบัญชีต้นทุน 2

ครูสุภาพ เกื้อนเมือง

งบประมาณการผลิต

Production Budget คือ งบประมาณ
หลักในการจัดทำงบประมาณต้นทุนการ
ผลิตภายหลังจากกิจการวางแผนจัดทำ
งบประมาณการขายขึ้นแล้ว กิจการจะนำ

การบัญชีต้นทุน 2

ครูสุภาพ เกื้อนเมือง

งบประมาณการขายวางแผนสำหรับ
งบประมาณการผลิตขึ้นเพื่อแสดงปริมาณ
ของสินค้าที่จะต้องผลิตให้พอกับงบ
ประมาณการขายโดยมาสมการการ
คำนวณเกี่ยวกับจำนวนสินค้าดังนี้

$$\text{จำนวนผลิต} = \text{ขาย} + \text{ปลายงวด} - \text{ต้นงวด}$$

การบัญชีต้นทุน 2

ครูสุภาพ เกื้อนเมือง

บทที่ 5 การใช้ข้อมูลต้นทุนเพื่อการวางแผนและควบคุมของฝ่ายบริหาร

จากงบประมาณการขายในตัวอย่างที่แล้วได้ มีการจัดทำงบประมาณการผลิตโดยบริษัทมี นโยบายเกี่ยวกับสินค้าคงเหลือปลายงวด เพื่อสำรองไว้งวดถัดไปจำนวน 3,000 หน่วย ทุกงวด โดยมีสินค้าคงเหลือยกมาจากปีก่อน จำนวน 3,000 หน่วย เช่นเดียวกัน

การบัญชีต้นทุน 2

ครูสุภาพ เกื้อนเมือง

บทที่ 5 การใช้ข้อมูลต้นทุนเพื่อการวางแผนและควบคุมของฝ่ายบริหาร

ตัวอย่าง

บริษัท สามเจริญ จำกัด มีสำนักงานใหญ่ อยู่ที่กรุงเทพฯ และมีสาขาที่ต่างจังหวัดอีก 4 สาขา สินค้ามีราคาขายหน่วยละ 40 บาท แต่ละสาขาได้จัดทำงบประมาณขายทุก ระยะเวลา 3 เดือน มาให้สำนักงานใหญ่ รวบรวมเป็นงบประมาณขายประจำปีดังนี้

การบัญชีต้นทุน 2

ครูสุภาพ เกื้อนเมือง

บทที่ 5 การใช้ข้อมูลต้นทุนเพื่อการวางแผนและควบคุมของฝ่ายบริหาร

บริษัท สามเจริญ จำกัด
งบประมาณการขาย
สำหรับปีงบประมาณ 2552

สำนักงานขาย	ไตรมาส 1	ไตรมาส 2	ไตรมาส 3	ไตรมาส 4	รวม
กรุงเทพฯ	10,000	10,000	10,300	11,000	41,300
เชียงใหม่	5,000	4,000	5,000	4,500	18,500
ขอนแก่น	3,000	2,000	3,000	3,000	11,000
ระยอง	2,000	2,000	2,500	2,500	9,000
สงขลา	5,000	4,200	5,500	5,500	20,200
รวม	25,000	22,200	26,300	26,500	100,000

การบัญชีต้นทุน 2

ครูสุภาพ เกื้อนเมือง

บทที่ 5 การใช้ข้อมูลต้นทุนเพื่อการวางแผนและควบคุมของฝ่ายบริหาร

บริษัท สามเจริญ จำกัด
งบประมาณการผลิต
สำหรับปีงบประมาณ 2552

	ไตรมาส 1	ไตรมาส 2	ไตรมาส 3	ไตรมาส 4	รวม
ขาย	,000	10,000	10,300	11,000	41,300
บวกสินค้าต้นปี	5,000	4,000	5,000	4,500	18,500
สินค้ามีไว้เพื่อขาย	3,000	2,000	3,000	3,000	11,000
หักสินค้าปลายปี	2,000	2,000	2,500	2,500	9,000
ผลิตระหว่างงวด	5,000	4,200	5,500	5,500	20,200

การบัญชีต้นทุน 2

ครูสุภาพ เกื้อนเมือง

งบประมาณต้นทุนการผลิต

Manufacturing Cost Budget คือ
งบประมาณที่ใช้เก็บข้อมูลเกี่ยวกับการผลิต ซึ่งประกอบไปด้วย

การบัญชีต้นทุน 2

ครูสุภาพ เกื้อนเมือง

งบประมาณการผลิต ประกอบไปด้วย

1. งบประมาณวัตถุดิบ
2. งบประมาณค่าแรงงาน
3. งบประมาณค่าใช้จ่ายในการผลิต

การบัญชีต้นทุน 2

ครูสุภาพ เกื้อนเมือง

งบประมาณวัตถุดิบ

Material Budget จะถูกจัดทำขึ้นโดย
ยึดจำนวนหน่วยที่จะทำการผลิตเป็นหลัก
ในการจัดทำงบประมาณ โดยพิจารณา
จากความสัมพันธ์ของจำนวนหน่วยผลิต

การบัญชีต้นทุน 2

ครูสุภาพ เกื้อนเมือง

Material Budget จะถูกจัดทำขึ้นโดย
ยึดจำนวนหน่วยที่จะทำการผลิตเป็นหลัก
ในการจัดทำงบประมาณ โดยพิจารณา
จากความสัมพันธ์ของจำนวนหน่วยผลิต

การบัญชีต้นทุน 2

ครูสุภาพ เกื้อนเมือง

บทสรุป

ต้นทุนมาตรฐาน คือกระบวนการ
ที่กิจการวางแผนต้นทุนในการผลิต
สินค้าต่อหน่วยขึ้นล่วงหน้า อย่างมี
หลักเกณฑ์

การบัญชีต้นทุน 2

ครูสุภาพ เกื้อนเมือง

การตั้งต้นทุนมาตรฐาน

แบ่งออกได้เป็น 2 ประเภทคือ

1. มาตรฐานด้านปริมาณ
2. มาตรฐานด้านราคา

การบัญชีต้นทุน 2

ครูสุภาพ เกื้อนเมือง

อัตราค่าใช้จ่ายในการผลิตมาตรฐาน

กำหนดได้ 3 ประเภทคือ

1. อัตราค่าใช้จ่ายในการผลิตผันแปรต่อหน่วย
2. อัตราค่าใช้จ่ายในการผลิตคงที่ต่อหน่วย
3. อัตราค่าใช้จ่ายในการผลิตต่อหน่วย

การบัญชีต้นทุน 2

ครูสุภาพ เกื้อนเมือง

วิทยาลัยการอาชีพวังไกลกังวล

สวัสดีค่ะ

tuenmueng_s@hotmail.com Tel..086-710-3313